A tudás
ajtókat nyit

A MISKOLCI EGYETEM

Fenntarthatósági Stratégiája

2025–2030

MISKOLCI
EGYETEM

www.uni-miskolc.hu

Az ENSZ 193 tagállama 2015-ben egyhangúlag elfogadta azt a történelmi, globális fejlődési programot, amely 2030-ig a szegénység felszámolását és a fenntartható jövő felépítését tűzi ki 17 fenntartható fejlődési cél (SDG) meghatározásával. A Miskolci Egyetem elkötelezett, hogy fejlesztési tervei összhangban legyenek ezekkel a célkitűzésekkel, ily módon is garantálva a környezeti, gazdasági és társadalmi fenntarthatóság szempontjainak érvényesülését az intézmény oktatási, kutatási, létesítményüzemeltetési és harmadik missziós tevékenységei kapcsán.

Emberközpontú fenntarthatóság megvalósítása

A 2025–2030 közötti időszakra a Miskolci Egyetem új intézményi stratégiát fogadott el, amelyben az emberközpontú fenntarthatóság mint stratégiai cél négy fő terület mentén bontakozik ki:

I. Jövőálló oktatás és kutatás
II. Nemzetközi láthatóság
III. Szervezeti, folyamati hatékonyság az önfenntartó szervezet érdekében
IV. Elégedettség (hallgatói, oktatói, dolgozói és partneri)

Környezeti fenntarthatóság – „Zöld Egyetem”

Az éghajlatváltozás kihívásai, a természeti erőforrások túlhasználata, valamint a biológiai sokféleség csökkenése sürgető intézkedéseket kívánnak minden szinten, így az egyetemi működésben is. A Miskolci Egyetem Zöld Egyetemként szeretne működni, csökkentve saját ökológiai lábnyomát, miközben horizontális célként a fenntarthatósági értékeket beágyazza az oktatásba és a közösségi szemléletbe. Fő cél az élhető és klímatudatos egyetemi környezet megteremtése.
Alcélok:

- Zöld Egyetem koncepció megvalósítása
- Energiahatékonyság és megújuló energia
- Szemléletformálás a hulladékgazdálkodás terén
- Fenntartható közlekedési megoldások fejlesztése

A **„Zöld Egyetem”** koncepcióhoz kapcsolódó akciók elsődleges célja az élhető környezet megteremtése, az egyetemi zöld területek méretének megőrzése. Épített terek esetén a *„Zöld épületekre”* vonatkozó koncepciót javasoljuk alkalmazni, a már meglévő épületállomány komfortfokozata zöld terek, zöld tetők kialakításával javítható. A biodiverzitás megőrzése érdekében a *„ME park”* koncepcionális gondozási és telepítési terv kidolgozását javasoljuk.
A Zöld Egyetem koncepció kiemelt területe a *„Vízgazdálkodási Stratégia”* kidolgozása, amelynek sarokpontjai a tudatos vízvisszatartás és a tudatos csapadékvíz-hasznosítás. A Vízgazdálkodási Stratégia másik fontos területe az intézményi vezetékes vízhasználat optimalizálása, erre vonatkozóan *„Vízhasználat csökkentési terv”* kidolgozása. Figyelemmel kell kísérni az egyetem saját kibocsátásait is, amelyek kezelése saját hatáskörbe tartozik, ehhez *„Vízszennyezés-ellenőrzési program”* létrehozása szükséges. A program egyik kulcs fontosságú része az *„Üvegház hatású gázok kibocsátásának csökkentése”*.
Az **„Energiahatékonyság és megújuló energia”** alcél intézkedései összekapcsolódnak az *„Építési, felújítási politika”* kidolgozásával. Az üzemeltetésben energiahatékonysági tudatosság bevezetése szükséges, ahol fő vezérelv, hogy az intézkedések energiafogyasztás és CO_2 kibocsátás csökkenésben realizálódjanak.

Kiemelt figyelmet kell fordítani a megújuló energiaforrások, főként a geotermikus energia hasznosításra a fűtés és melegvíz szolgáltatás területén, az energiafüggőség csökkentése érdekében. Az egyetem napelem-kapacitásának bővítése esetén fontos, hogy a beruházás ne okozzon zöldterület csökkenést.
Mivel az egyetem térségi tudásbázis szerepet tölt be a régióban, lehetőséget kell biztosítani az egyetemi oktatók fenntartható, környezetbarát innovációinak bemutatására, alkalmazására az egyetemi infrastruktúrában.
„Szemléletformálás a hulladékgazdálkodásban" elnevezésű akció elsődleges célja a hulladék mennyiségének csökkentésére és újrahasznosítására vonatkozó egyetemi program kidolgozása. A program része a szelektív hulladékgyűjtés elérhetőségének javítása.
A **„Fenntartható közlekedési megoldások"** fejlesztésére irányuló javaslatok: közlekedési politika kidolgozása, amely ösztönzi a tömegközlekedés és a nulla kibocsátású járművek használatát (pl. kerékpárok, elektromos járművek (autók, motorkerékpárok, kerékpárok, robogók) a campuson. Fontos irány a gyalogos út fejlesztési terv kialakítása is. A tömegközlekedés fejlesztése után célszerű az egyetemi parkolási rendszer újragondolása is (belső és külső parkolási övezet kialakítása). „Okos" parkolási rendszer kialakítása, segítve a könnyű, hatékony parkolóhely-keresést.

Gazdasági fenntarthatóság – „Hatékony és smart egyetem"

Fő cél: a pénzügyi önfenntartás mértékének maximalizálása, illetve fenntarthatósági szempontból hatékonyan, felelősen gazdálkodó intézményi működés elérése.
Alcélok:

- Szervezeti kultúra kialakítása (Fenntarthatósági Koordinátor és Fenntarthatósági Tanács, felelős adminisztrátorok kijelölése, belső és külső kommunikáció)
- Pénzügyi fenntarthatóság (saját bevételek növelése, költségvetési tervezés)
- Fenntartható humán erőforrás (munkavállalói jóllét, rugalmas munkavégzés, engagement)
- Zöld iroda program (digitális működés, zöld szemlélet a napi gyakorlatban)

Szervezeti kultúra kialakítása

Ahhoz, hogy a fenntarthatósági stratégiában meghatározott célok megvalósíthatóak legyenek, szükséges a fenntarthatóságot középpontba helyező szervezeti kultúra kialakítása. Ennek alapja egy fenntarthatósági koordinátor kijelölése, és irányításával az Egyetemi Fenntarthatósági Tanács létrehozása. A fenntarthatósági stratégiában foglalt célok alakulásának nyomon követése érdekében elengedhetetlen a folyamatos értékelés, fenntarthatósági jelentés készítése és a stratégia felülvizsgálata. A hatékony monitoring érdekében szükség van a prioritási területeken a riportálásért felelős adminisztrátorok kijelölésére. Az intézményi szintű szemléletformálás a szervezeten belüli hatékony kommunikáció segítségével történhet meg. Az egyetem hazai és nemzetközi láthatóságának növelése érdekében a külső kommunikációt is fejleszteni kell. Az intézményi honlapon belül működtetni fogunk egy ME Fenntarthatóság honlapot, ahol a szervezeti elköteleződés mind a belső érintettek, mind a külső partnerek felé láthatóvá válik.

Pénzügyi fenntarthatóság

Az egyetem pénzügyi fenntarthatósága annak biztosítását jelenti, hogy az egyetem hosszú távon önfenntartó módon legyen képes működni egy diverzifikált (állami, piaci, EU-s) finanszírozási szerkezet kialakítása által. A hagyományos állami támogatáson túl növekvő

arányban kell független, saját forrásokat biztosítani, beleértve a piaci partnerekkel, vállalati szférával való együttműködésekből származó bevételeket, a kutatási bevételeket, és más gazdasági tevékenységből származó bevételeket is. A saját bevételek növelése mellett hangsúlyt fektetünk a kiadások csökkentésére. Ez a cél magában foglalja a zöld közbeszerzések bevezetését, a felelős beruházások ösztönzését, valamint a fenntarthatósági szempontú kockázatkezelést is. Kiemelt területnek tekintjük a pénzügyi transzparencia megvalósulását.

Fenntartható humán erőforrás

A munkavállalóknak nyújtott jólléti szolgáltatások, a rugalmas munkavégzés, a családbarát munkahelyi környezet, a fejlődési lehetőség biztosítása az engagement (elkötelezés, megtartás) növekedése révén hozzájárulnak a gazdasági fenntarthatósághoz. Ez magában foglalja a munkavállalók fenntarthatósághoz köthető ismereteinek a bővítését, elhivatottságának növelését, valamint a munkavállalói elégedettség növelését a munkahelyi környezettel kapcsolatban, amely összhangban van az egyetemi stratégia IV. Elégedettség területével.

Zöld iroda (Green Office) program

A „Zöld campus" programhoz kapcsolódva ki kell alakítanunk egy „Zöld iroda" programot, amelynek célja a napi munkavégzés környezeti terhelésének csökkentése mellett a gazdasági szempontok szerinti fenntarthatóság elérése is a működési költségek csökkentése révén. A Miskolci Egyetem 2025–2030 Stratégiával összhangban ki kell alakítani az intelligens, digitális egyetemi koncepciót és növelni a digitalizált működési folyamatok számát. A munkavállalót érdekeltté kell tenni abban, hogy a napi működés során előtérbe helyezze a fenntarthatósági kritériumoknak való megfelelést.

Társadalmi fenntarthatóság – „Esélyegyenlőség"

Fő cél: a társadalmi egyenlőség, esélyteremtés és közösségi szemléletformálás.
Alcélok:

- Társadalmi egyenlőtlenségek csökkentése (esélyegyenlőség, SNI-s hallgatók támogatása)
- Esélyegyenlőségi programok és képzések
- Társadalmi érzékenyítő kurzusok
- Fenntarthatósági közösségi akciók, generációk közötti együttműködés
- Publikációs és kutatási díjak fenntarthatósági témákban

A stratégia kiemelt célja az esélyegyenlőség előmozdítása: nemi, gazdasági, kulturális vagy földrajzi különbségek csökkentése a beiskolázásban, támogatási rendszerekben, tanulmányi lehetőségekben. A társadalmi érzékenyítés a képzési tartalmak és a hallgatói élet részévé válik: ennek egyik példája lehet a „Zöld Diploma" koncepció bevezetése, amely a fenntarthatóság horizontális, oktatási szempontként való érvényesülését erősíti. A közösségi fenntarthatósági programok (pl. intergenerációs együttműködések, civil partnerségek) az egyetemet is aktív szereplővé teszik a régió társadalmi problémáinak kezelésében. A cél egy olyan befogadó és inspiráló egyetemi közösség kialakítása, amely képes a társadalmi innováció előmozdítására.

Szervezeti és dokumentációs háttér

A Fenntarthatósági Stratégia alcéljai mellett olyan horizontális célokat is megfogalmaztunk, amelyek megvalósítása érinti a környezeti, gazdasági és társadalmi fenntarthatósági alcélok megvalósulását is.
Fő cél: a szervezeti és dokumentációs háttér létrehozása, illetve a fenntarthatóság oktatásba és egyetemi partnerségekbe való integrálása.
Alcélok:

- A fenntarthatósági vezető kijelölése és fenntarthatósági bizottság létrehozása
- Oktatás és kutatás fejlesztése
- Fenntarthatósági (ESG) jelentés
- Partnerségek
- Mérés és monitoring

A fenntarthatósági tevékenységek összehangolása érdekében elengedhetetlen egy, az összes területet átfogó Fenntarthatósági Bizottság létrehozása. A fenntarthatósági koordinátor kijelölése és fenntarthatósági tanács létrehozása bár a gazdasági fenntarthatóság szervezeti kultúra átalakításához köthető, működése hatással lesz a többi területre is.
A fenntartható intézményi működés elengedhetetlen része az ESRS-nek/GRI-nak megfelelő monitoring, indikátor- és célrendszer-jelentés készítése a stratégia folyamatos értékelése, felülvizsgálata és fejlesztése céljából. A megfelelő mérés érdekében ki kell alakítani egy olyan adatszolgáltató rendszert, amely biztosítja a beszámolókhoz szükséges adatok gyors és hatékony hozzáférhetőségét. Ennek részleteit, a megvalósítás lépéseit a cselekvési tervnek tartalmaznia kell.
A fenntarthatósági oktatás és kutatás fejlesztése, a stakeholder-partnerségek erősítése, az ipari, a civil és a kormányzati szférával történő együttműködések a Miskolci Egyetem 2025–2030 Stratégiának első prioritási területéhez az „Időálló oktatás és kutatás" területhez kapcsolódnak. Cél, hogy a Miskolci Egyetemen végzett diplomások rendelkezzenek a fenntartható fejlődési célok megvalósításához szükséges kompetenciákkal, fenntartható szervezetek működéséhez elengedhetetlen szakmai tudással. Ennek érdekében minden képzési területen elengedhetetlen a képzési programok, oktatott tárgyak, kurzusok felülvizsgálata, ahol lehetséges a fenntarthatósági szemlélet beépítése akár önálló tárgy keretében, akár egy-egy résztéma érintésével. A fenntarthatóság horizontális oktatási szempontként való érvényesülését erősíti a *„Zöld Diploma"* koncepció bevezetése.
A hallgatók képzésén túl a szervezeten belül is szükséges a fenntarthatósági szemlélet elterjesztése az akadémiai és adminisztratív területen dolgozó munkavállalók körében, érzékenyítő programok szervezése környezeti, gazdasági, társadalmi, esélyegyenlőségi, etikai témákban is. A fenti intézkedések által az egyetemi stratégia IV. Elégedettség (hallgatói, oktatói, dolgozói, partneri) prioritási területéhez tud kapcsolódni a Fenntarthatósági Stratégia.